

สารบัญ

คำนำ

- ฯพณฯ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี

๑๓

คำนำ

- นายวิษณุ เครืองาม เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

๑๔

คำชี้แจง

- นางธารา กนกมณี ผู้อำนวยการกองหอสมุดแห่งชาติ

๑๕

สารบัญ

บทสัมภาษณ์พิเศษ

ทัศนะของท่านผู้ทรงคุณวุฒิต่อหนังสือราชการจ้านุเบกษา

๒๓

- ฯพณฯ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี

๒๔

- ฯพณฯ ศาสตราจารย์มารูต บุนนาค ประธานสภาพัฒนราษฎร์

๒๕

- ฯพณฯ นายมีชัย ฤทธิพันธุ์ ประธานวุฒิสภา

๒๖

- นายประมาน ชันชื่อ ประธานศาลฎีกา

๒๗

- นายบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทย

๒๘

สมาชิกสภาพัฒนราษฎร์จริงหวัดสุพรรณบุรี

๒๙

- ศาสตราจารย์ ดร. คณิต ณ นคร อัยการสูงสุด

๓๐

- นายปลง มีจุล อธิบดีเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

๓๑

- นายอนันต์ อนันตศักดิ์ อธิบดีเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี
อธิบดีปลัดกระทรวงมหาดไทย

๓๒

- พันตำรวจตรี ดร. ยงยุทธ สาระสมบัติ อธิบดีเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

๓๓

เลขาธิการคณะกรรมการการจัดระบบการจราจรทางบก

๓๔

- นายอารีย์ วงศ์อรรยา ปลัดกระทรวงมหาดไทย

๓๕

- พลตำรวจเอกสวัสดิ์ ออมรવิวัฒน์ อธิบดีอธิบดีกรมตำรวจนคร

๓๖

ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

๓๗

- นายทองใบ ทองเป้าด ทนายความ

๓๘

- ดร. อภิชัย จันทรเสน ผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมาย

๓๙

๑๙

ราชกิจจานุเบกษา

ประวัติและพัฒนาการ

บทนำ

ลักษณะการออกกฎหมายและการประกาศใช้กฎหมายของไทย

ก่อนสมัยราชกิจจานุเบกษา

- นายทรงวิทย์ แก้วศรี

หัวหน้าศูนย์ข้อมูลวารสารระหว่างชาติแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
หอสมุดแห่งชาติ

บทที่ ๑

กำเนิดราชกิจจานุเบกษา

สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔

- นางศิริภรณ์ จิรัปปภา

ผู้อำนวยการพิเศษด้านบรรณารักษศาสตร์ หอสมุดแห่งชาติ

บทที่ ๒

วิวัฒนาการราชกิจจานุเบกษา

สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕

- นางสาวคริสตี้ เศรษฐพานิช

หัวหน้าฝ่ายบริการหนังสือพิมพ์และวารสาร หอสมุดแห่งชาติ

บทที่ ๓

วิวัฒนาการราชกิจจานุเบกษา

สมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖

ถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙

(ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๓ ถึงสมัยก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๕๗๕)

- นางสาวลำดวน เที่ยวนันธิกุล

บรรณารักษ์ฝ่ายบริการหนังสือ หอสมุดแห่งชาติ

บทที่ ๔

วิวัฒนาการราชกิจจานุเบกษา

สมัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙

หลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๙

ถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอันนั้นมหิดล รัชกาลที่ ๙ พ.ศ. ๒๔๘๙

- นางเย็นฤทิ สัชมุกรี

หัวหน้าฝ่ายบริการนั่งสือ หอสมุดแห่งชาติ

บทที่ ๕

วิวัฒนาการราชกิจจานุเบกษา

สมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน

(พ.ศ. ๒๕๘๙-ปัจจุบัน)

- นางพาสุข วิชัยกุล

หัวหน้าศูนย์สารนิเทศทางวิชาการแห่งชาติ

สาขามนุษยศาสตร์ หอสมุดแห่งชาติ

๑๓๗

๑๓๘

บทที่ ๖

ราชกิจจานุเบกษาในปัจจุบัน

- นายอำนาจ พัวเวส

หัวหน้าสำนักงานราชกิจจานุเบกษา สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

๑๓๙

บทที่ ๗

การให้บริการราชกิจจานุเบกษา ณ หอสมุดแห่งชาติ

- นางธารา กันกมณี

ผู้อำนวยการกองหอสมุดแห่งชาติ

๑๔๐

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ ที่ ๓๐/๒๕๓๗

เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือที่ระลึก ๑๓๖ ปี ราชกิจจานุเบกษา